

Vergaderjaar 2011–2012

33 000 X

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2012

Nr. 5

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 26 september 2011

De vaste commissie voor Defensie¹ heeft een aantal vragen voorgelegd aan de minister van Defensie over de brief van 8 juli 2011 inzake het Jaarverslag 2010 van de Kustwacht voor het Koninkrijk der Nederlanden in het Caribisch gebied (Kamerstuk 32 500 X, nr. 109).

De minister heeft deze vragen beantwoord bij brief van 23 september 2011. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Van Beek

De griffier van de commissie,
De Lange

¹ Samenstelling:

Leden: Beek, W.I.I. van (VVD), Voorzitter, Bommel, H. van (SP), Staaij, C.G. van der (SGP), Timmermans, F.C.G.M. (PvdA), Eijssink, A.M.C. (PvdA), Miltenburg, A. van (VVD), Knops, R.W. (CDA), Jacobi, L. (PvdA), Brinkman, H. (PVV), Voordewind, J.S. (CU), Broeke, J.H. ten (VVD), Dijk, J.J. van (SP), Thieme, M.L. (PvdD), Rouwe, S. de (CDA), Ondervoorzitter, Berndsen, M.A. (D66), Kortenoeven, W.R.F. (PVV), Monasch, J.S. (PvdA), Bosman, A. (VVD), El Fassed, A. (GL), Hernandez, M.M. (PVV), Hachchi, W. (D66), Grashoff, H.J. (GL) en Holtackers, M.P.M. (CDA).

Plv. leden: Taverne, J. (VVD), Raak, A.A.G.M. van (SP), Dijkgraaf, E. (SGP), Smeets, P.E. (PvdA), Wolbert, A.G. (PvdA), Dijkhoff, K.H.D.M. (VVD), Ferrier, K.G. (CDA), Samsom, D.M. (PvdA), Helder, L.M.J.S. (PVV), Wiegman-van Meppelen Scheppink, E.E. (CU), Caluwé, I.S.H. de (VVD), Irrgang, E. (SP), Ouwehand, E. (PvdD), Ormel, H.J. (CDA), Schouw, A.G. (D66), Bontes, L. (PVV), Heijnen, P.M.M. (PvdA), Hennis-Plasschaert, J.A. (VVD), Peters, M. (GL), Roon, R. de (PVV), Pechtold, A. (D66), Braakhuis, B.A.M. (GL) en Haverkamp, M.C. (CDA).

1

Welke redenen voert Venezuela aan voor de weigering om vliegtuigen van de Kustwacht toegang te verlenen tot het internationale deel van het (vrije) luchtruim dat door Venezuela in het kader van de vliegveiligheid wordt beheerd?

Venezuela voert geen redenen aan voor de weigering vliegtuigen van de Kustwacht toegang te verlenen tot het internationale deel van het luchtruim. Sinds 1 mei 2011 hebben de Venezolaanse autoriteiten niet meer geweigerd vluchten van de Kustwacht toegang tot de FIR-Maiquetia te verlenen.

2 en 6

Kunt u inschatten waarom de problematiek met Venezuela over de Flight Information Region niet kan worden opgelost? Wat zijn de specifieke probleempunten? Welke praktische problemen geeft de Venezolaanse weigering om onze vliegtuigen toe te laten in het luchtruim voor de operationele taken van de Kustwacht? Welke initiatieven gaat u in 2011 ondernemen op deze problematiek nu eens eindelijk op te lossen? Hoe kan de Venezolaanse opstelling hieromtrent worden veranderd? Welke lijn trekt de Nederlandse regering hier?

Kunt u uiteenzetten waarom de bilaterale samenwerkingsovereenkomst met Venezuela niet kan worden gebruikt voor de oplossing van de problematiek omtrent het luchtruim?

Nederland heeft de problematiek rondom de FIR regelmatig op hoog ambtelijk en politiek niveau aan de orde gesteld. Sinds het overleg in juli 2010 tussen de toenmalige minister van Buitenlandse Zaken Verhagen en zijn ambtgenoot is afgesproken de besprekingen hierover op ambtelijk niveau voort te zetten. Dit heeft in juni 2011 geleid tot concrete afspraken met Venezuela, waarin wederom is bekrachtigd dat Venezuela verantwoordelijk is voor *air traffic services* in de FIR-Maiquetia, waarbij de vliegveiligheid voorop staat. Ook is vastgesteld dat de FIR niet voorziet in een toestemmingsvereiste voor staatsluchtvaartuigen om de FIR binnen te vliegen buiten het territoriale luchtruim. In overeenstemming met het gestelde in annex 11 van de ICAO-regelgeving zal het Koninkrijk Venezuela informeren wanneer de FIR-Maiquetia wordt binnengevlogen. Hierbij is geen sprake van het vragen van toestemming.

3

Kunt u uiteenzetten wat de gevolgen zijn geweest van de regelmatige weigeringen van de Venezolaanse overheid om vliegtuigen van de Kustwacht toegang te verlenen tot het internationale deel van het luchtruim dat door hen wordt beheerd? Is er sprake geweest van onveilige situaties ten gevolge van deze acties van Venezuela?

De eerdere weigeringen hadden directe gevolgen voor de vliegduur, zoals voor vluchten van en naar Sint Maarten, omdat moest worden omgevlogen. Ook waren er gevolgen voor de opbouw van het beeld op zee, onder andere ten behoeve van antidrugsoperaties. De weigeringen hebben niet tot onveilige situaties geleid.

4

Kunt u uitgebreid uiteenzetten waarom de uitvoering en afronding van de langdurige (Europese) aanbesteding- en investeringstrajecten vertraging hebben opgelopen?

De planning en de uitvoering van investeringstrajecten kunnen uiteenlopen doordat het proces van behoeftestelling tot verwerving (juridisch) complex is, er veel interne partijen bij betrokken zijn en de mogelijkheid

bestaat rechtsmiddelen aan te wenden bij de gunning. Thans wordt per project bezien op welke wijze deze vertraging zo veel mogelijk kan worden beperkt.

5

Kunt u nader aangeven of de uitbreiding van het walradarsysteem naar de Bovenwindse eilanden om zodoende bij te dragen aan de bestrijding van illegale immigratie en drugs, financieel haalbaar is? Zal Nederland financieel bijdragen aan een dergelijk systeem? Zo ja, met hoeveel geld?

De haalbaarheid van een walradarsysteem voor de Bovenwindse eilanden is, ook in financiële zin, nog onderwerp van overleg tussen de landen. Daarbij moet onder meer worden beoordeeld of de operationele meerwaarde van het systeem opweegt tegen de kosten.

7

Hoe is de jaarlijkse oefening Open Eyes met Venezuela verlopen?

De jaarlijkse *Open Eyes* oefening met Venezuela is naar tevredenheid verlopen. De oefening is in 2010 georganiseerd door Venezuela vanuit Punto Fijo en richtte zich vooral op *Search-and-Rescue* aspecten. De Kustwacht heeft deelgenomen met de cutter Jaguar, een DASH-8 patrouillevliegtuig en de AS355 helikopter.

8

Hoe komt het dat in 2010 zoveel minder drugs in beslag is genomen dan het jaar ervoor, terwijl het walradarsysteem goed functioneert, de bevoegdheden van de Kustwacht zijn verruimd en de samenwerking met andere landen is verbeterd op basis van het verdrag van San José? Is de informatievoorziening van de Kustwacht wel adequaat?

In 2010 heeft de Kustwacht minder drugs onderschept dan in voorgaande jaren. De Kustwacht heeft echter wel een actie geïnitieerd en gecoördineerd waarbij door de Koninklijke Marine 1 483 kg drugs is onderschept. Dit illustreert niet alleen de nauwe samenwerking met partners maar ook het feit dat de Kustwacht slechts een onderdeel is van een rechtshandhavingketen, aangestuurd door de Openbaar Ministeries van de landen. De ervaring leert dat smokkelaars hun routes verleggen als de weerstand toeneemt. De drugsstroom naar de landen in het Caribisch deel van het Koninkrijk (en vervolgens naar Europa) is de laatste jaren gestaag afgenomen. De gezamenlijke inspanningen van de Kustwacht en haar ketenpartners lijken daar een rol bij te spelen.

9

Waaruit bestaat de meerbehoefte aan middelgrote varende capaciteit? In hoeverre draagt het behoud van twee patrouilleschepen bij de Koninklijke Marine bij aan de versterking van de capaciteiten van de Kustwacht?

In het Lange Termijn Plan 2009–2018 is voorzien dat er in de nabije toekomst, een aanvullende behoefte aan middelgrote varende capaciteit voor de Kustwacht ontstaat. De Kustwacht heeft in 2010 een eerste onderzoek uitgevoerd naar mogelijkheden om in deze toekomstige capaciteit te voorzien met eigen of met defensiemiddelen. Alvorens een besluit kan worden genomen, dient de exacte omvang van de aanvullende behoefte nog te worden vastgesteld. De Kustwacht kan jaarlijks ten minste blijven beschikken over 92 vaardagen van het stationschip.

10

Welke consequenties hebben de bezuinigingen bij Defensie op de invulling van behoeften aan extra capaciteit? Is om die reden besloten af te zien van de invulling van de organieke duikcapaciteit?

Het is op dit moment niet bekend welke invloed de bezuinigingen bij Defensie hebben op de Kustwacht. De Kustwacht kan vooralsnog jaarlijks beschikken over 92 vaardagen van het stationschip en 290 vliegreuren van de boordhelikopter. Het besluit vooralsnog niet over te gaan tot inrichting van de organieke duikcapaciteit voor de Kustwacht staat los van de bezuinigingen bij Defensie. De Kustwacht zal eerst inventariseren welke duikcapaciteit beschikbaar is bij de ketenpartners en of deze mede kan voorzien in de behoefte van de Kustwacht.

11

In 2010 zijn er geen illegale immigranten aangehouden terwijl er in 2009 nog 52 en 2008 tien illegale immigranten zijn aangehouden. Zijn hier nog meer verklaringen voor te vinden naast de verscherping van het toezicht op de illegaliteit op de eilanden? Speelt de Kustwacht hier ook een rol bij? Is illegale immigratie een prioriteit voor de Kustwacht?

Er is geen andere aantoonbare verklaring voor het niet aanhouden van illegalen in 2010 door de Kustwacht. Het verscherpte toezicht op de eilanden zelf wordt uitgevoerd door partners binnen de rechtshandhavingketen. Op zee is het aantal controles van de Kustwacht toegenomen, maar hierbij zijn geen onregelmatigheden geconstateerd met betrekking tot illegale immigratie. Illegale immigratie blijft een prioriteit voor de Kustwacht.

12

Kunt u nader ingaan op de opvallende toename van het aantal illegale Venezolaanse vissers? Zijn hier verklaringen voor en worden er intensievere maatregelen genomen?

Er is geen duidelijke verklaring voor de plotselinge toename in 2010 van het aantal illegale Venezolaanse vissers. De Kustwacht blijft frequent patrouilleren in de gebieden waar illegale visvangst voorkomt.

13

Waarom maakt de drugsvangst van de Hr. Ms. Van Speijk, dat dienst deed als stationschip in de West, geen onderdeel uit van de jaarlijkse drugsvangst van de Kustwacht?

De Kustwacht opereert in nauwe samenwerking met nationale en internationale partners. De drugsvangst door de Hr. Ms. Van Speijk is geïnitieerd en gecoördineerd door de Kustwacht. Op het moment van de drugsvangst door de Hr. Ms. Van Speijk voer deze echter in internationaal taakgroepverband, onder Amerikaans commando.

14

In hoeverre zijn er momenteel nog steeds technische problemen met de Lynx waardoor de inzetbaarheid onder druk is komen te staan?

De technische problemen zijn een gevolg van de veroudering van de Lynx, reden waarom de Lynx helikopter wordt uitgefaseerd en vervangen door de NH-90 helikopter. In de overgangperiode kan de inzetbaarheid van een helikopter ten behoeve van de kustwacht onder druk komen te staan.

15

Kunt u nader ingaan op het integriteitvoorval in 2010? Hoeveel geld is er door een kustwachtmedewerker gebruikt voor privé doeleinden en op welke wijze is betrokkene bestraft?

De betrokken burgerambtenaar heeft 1 500 Antilliaanse guldens mee naar huis genomen om op korte termijn een aantal rekeningen te kunnen betalen. Voordat het geld kon worden uitgegeven, is het voorval ontdekt en heeft betrokkene het gehele bedrag teruggegeven. Op basis van de uitslag van een intern onderzoek is betrokkene disciplinair gestraft en overgeplaatst.

16

Waarom wordt de norm Jaarplan voor het opleidingsrendement, de personele gereedheid en de personele bezettingsgraad van 80% niet verhoogd, mede gezien de goede prestaties van de Kustwacht in 2010?

Omdat de effecten van de ontmanteling van de Nederlandse Antillen op de personele gereedheid van de Kustwacht nog niet geheel te overzien zijn, is dezelfde bezettingsgraad als in 2009 gehanteerd. Deze is tot stand gekomen na vergelijking van bezettingsgraden, zoals gehanteerd door ketenpartners in het gebied.

17

Wat gebeurt er met de niet uitgegeven gelden van de begroting 2010 (3 336 000 euro)?

Deze middelen vloeien terug naar de Rijksbegroting.

18

Zijn er landen met betalingsachterstanden voor wat betreft hun aandeel in de financiering van de kosten van de Kustwacht? Zo ja, welke landen zijn dit en om welke bedragen gaat het?

Curaçao en Aruba hebben aan hun betalingsverplichting voldaan. Momenteel heeft alleen Sint Maarten een betalingsachterstand in het aandeel van de financiering van de kosten van de Kustwacht voor 2010. Het gaat om een bedrag van € 128 842. Sint Maarten heeft toegezegd zijn aandeel op korte termijn te voldoen.

19

Is de Nederlandse financiële bijdrage aan de vastgestelde voordeelsleutel (69%) voor de financiering van de Kustwacht niet onevenredig in vergelijking met Aruba, Curaçao en Sint-Maarten, mede gezien onze eenzijdige financiering van de luchtverkenningcapaciteit en inzet van defensiemiddelen?

Sinds de oprichting van de Kustwacht in 1995 wordt een vaste verdeelsleutel gehanteerd tussen de landen van het Koninkrijk voor de exploitatiekosten van de Kustwacht. Deze verdeelsleutel is door de ontmanteling van het Land Nederlandse Antillen en de rechtsopvolging door het land Sint Maarten, het land Curaçao en Nederland (voor de BES-eilanden) slechts licht gewijzigd. De financiering van de luchtverkenningcapaciteit voor de Kustwacht is een Nederlandse toezegging die voortvloeit uit het belang van luchtverkenningstaken door de Kustwacht in het kader van internationale verplichtingen van het Koninkrijk.

Hoe komt het dat specifiek het eiland Aruba een groot aandeel heeft in de drugsvangsten? Kunt u de herkomst aangeven van de verschillende soorten drugs?

Het aandeel drugsvangsten bij Aruba door de Kustwacht is pas onlangs toegenomen en een specifieke reden is nog niet te geven. De analyse van het criminaliteitsbeeld op Aruba is een verantwoordelijkheid van het Openbaar Ministerie op Aruba. De drugs zijn voor het merendeel afkomstig uit Colombia, maar worden vooral aangevoerd via Venezuela. Het is een nieuwe trend die de komende jaren nauwlettend en in samenwerking met het Openbaar Ministerie en de politie van Aruba en het Recherche Samenwerkingsteam (RST) zal worden gevolgd.